

ჩემპიონი გადარჩა

თბილისი. “დინამოს” სტადიონი. 3 ივლისი.

“დინამო” (თბილისი) - “დინამო” (კიევი) 1:1 (1:1).

თბილისი: ურუშაძე, მოძუაშვილი, რეხვიაშვილი, ჭელიძე, ცხოვრებოვი, პეტრიაშვილი, ასათიანი, ხურცილავა, მეტრეველი, გ. ნოდია (მესხი), გავაშელი (კუტივაძე).

კიევი: ბანიკოვი, მედვიდი, სოსნიხინი, ლევჩენკო, კრულიკოვსკი, ტურიანჩიკი, მუნტიანი (პილიპჩუკი), საბო, პუზაჩი, სერებრიანკოვი, ხმელნიცკი (ბიშოვეცი).

მსაჯი პ. კაზაკოვი (მოსკოვი).

ჩემპიონისა და გათამაშების ერთ-ერთი ლიდერის მატჩი თავისთავად საყურადღებო მოვლენაა. ასეთ თამაშებს თვეობით ელიან, ასეთ თამაშებს არ აცდენენ. მაგრამ საქმე მხოლოდ ის კი არ არის, რომ კიევის “დინამო” ზედიზედ ორი წელია ჩემპიონის “სამოსში” გვევლინება და ახლაც ამ ტიტულს უმიზნებს: მან ახალი, თანამედროვე ტაქტიკური ვარიანტი შეიმუშავა და ჩვენში პირველმა დაარღვია ბრაზილიური სისტემის შაბლონური განლაგება. თავიანთ მთავარ, საუკეთესო ძალებს კიეველებმა მინდვრის შუაგულში მოუყარეს თავი, სადაც გუნდს საინტერესო, ორიგინალური სტილის მოთამაშეები ჰყავს. აქ შექმნეს მძლავრი პლაცდარმი, რომელიც საიმედოდ განაგებს თამაშის მსვლელობას და რაციონალურად, მატჩის მიმდინარეობის შესაბამისად ანაწილებს აქცენტს დაცვისა და შეტევის დროს. ამ საუცხოოდ რეგულირებული ნახევარდაცვის მეშვეობითაა, რომ ეს გუნდი მუდამ სრულ მზადყოფნაში ხვდება მეტოქის შეტევებს და თავის იერიშსაც რეგულარულად აწარმოებს მოთამაშეთა გაძლიერებული რაოდენობით. მუნტიანი, საბო, ხმელნიცკი, ტურიანჩიკი - თითოეული მათგანი გამთამაშებელი, მაორგანიზებელი ტიპის ფეხბურთელია, თითოეულ მათგანს შეუძლია კიდეც წამოიწყოს და კიდეც დაამთავროს საიერიშო კომბინაცია ისე, რომ არ შესუსტდეს მინდვრის შუაგული და იქ ცარიელი ადგილები არ დარჩეს.

კიევის “დინამო” საინტერესო, შინაარსიანი გუნდია. მასთან თამაშში შაბლონური, უკვე ცნობილი საშუალებებით ბრძოლა არავის გამოადგება. საჭიროა სიახლეთა გამოყენება, მოფიქრებული, მოულოდნელი გადაადგილებანი გუნდში, საერთო სათამაშო გეგმის რეორგანიზება.

მაგალითად, თბილისის “დინამოს” ხელმძღვანელობა იმ რთული პრობლემის წინაშე იდგა კიეველებთან მატჩის წინ, თუ რა შემადგენლობა გამოეყვანა მინდორზე. ღირდა თუ არა ხურცილავას მონაწილეობა მატჩში, როცა იგი სათანადოდ ნავარჯიშები არ იყო ტრავმის შემდეგ? რა ფუნქციები უნდა შეესრულებინა მას, ცენტრალური მცველის, თუ მოიერიშე ნახევარმცველისა?

დინამოელები რისკზე წავიდნენ. მართლაც, განა ღირდა ჭელიძე-რეხვიაშვილის წყვილის დარღვევა, როცა იგი დღეს ერთ-ერთი საუკეთესოა ჩვენს ფეხბურთში? არც დაცვის ფლანგებზე შეიძლებოდა ცვლილებათა შეტანა, ვინაიდან მოძუაშვილიც და ცხოვრებოვიც პირველხარისხოვანი შემსრულებლები არიან და მოწინააღმდეგე თავდამსხმელთათვის გაუვალ ზღუდეს წარმოადგენენ (ცნობისთვის: თბილისის “დინამოს” დაცვამ და მეკარე ურუშაძემ ისე ჩაატარეს ბოლო 6 მატჩი, რომ არც ერთი ბურთი არ გაუშვიათ. უკანასკნელი გოლი ჩვენი გუნდის კარში გატანილ იქნა დიდი ხნის წინ, 20 მაისს).

ამიტომ იყო, რომ ხურცილავას გამოსვლა ნახევარდაცვის ხაზში სიურპრიზს წარმოადგენდა კიეველთათვის. მისი ნეიტრალიზებისთვის მათ იძულებითი კორექტივების შეტანა დაჭირდათ თავიანთ სამოქმედო სქემაში. ნახევარდაცვა

აქტიურად ველარ გადადიოდა შეტევაზე და მართალია, ხურცილავა არ იყო თავის ნამდვილ საბრძოლო ფორმაში, მან თავისი საქმე გააკეთა: გოლი, რომელიც ჩემპიონის კარში გაიტანა, თამამად შეიძლება შევიტანოთ საფეხბურთო ქრესტომათიებში და სასწავლო ფილმებში სათაურით: “აი, რა არის გოლი!”

გასაგებია, რომ ასეთი მნიშვნელობისა და მასშტაბის მატჩს თან ახლდა ნერვიულობა, ფსიქოლოგიური შებორკილობა, სიფრთხილე, მაგრამ კიეველებს ეს გაცილებით უფრო ეტყობოდათ, ვიდრე თბილისელებს. ისინი შიშით თამაშობდნენ. ჩემპიონის დევიზი იყო დაცვა, თავის ხსნა მარცხისგან, ბრძოლა 1 ქულის ასაღებად. მასპინძლების დევიზი კი იყო შეტევა, გოლის გატანა, გამარჯვებისთვის ბრძოლა.

ამ განწყობამ და, საერთოდ, თამაშის ხარისხმა, ძალთა შეფარდებამ მატჩი თბილისის “დინამოს” შესამჩნევი უპირატესობით წარმართა, განსაკუთრებით, შესვენების შემდეგ. საგოლე მომენტები კიეველთა კართან თითქმის განუწყვეტლივ იქმნებოდა, თბილისელთა მხარე კი, დაცვის (განსაკუთრებით მოძუაშვილის) შესანიშნავი თამაშის წყალობით, ამ მხრივ გაცილებით უფრო უხიფათო მდგომარეობაში იყო. თუმცა, მეკარე ურუშაძე ამ დღეს რატომღაც ზედმეტად ნერვიულობდა და შეცდომებს უშვებდა.

თბილისელებმა სწორად დაიწყეს თამაში. დაიწყეს შეტევით, რომლის აქტიური მონაწილე იყო ნახევარდაცვა (კიდევ ერთხელ უნდა აღვნიშნოთ პეტრიაშვილის ძლიერი, ერთობ სასარგებლო თამაში).

ერთ-ერთი ასეთი იერიში წარმოებდა მე-4 წუთზე. უკეთ, იგი მზადდებოდა შუა მინდორში, კარიდან 26-27 მეტრის დაცილებით. ბურთი მიიღო ხურცილავამ. კიეველებმა წამით უკან დაიხიეს დაცვის პოზიციების გასამაგრებლად და ხურცილავამ, რომელიც ამ მომენტში ღიად დარჩა, კარში დაარტყა. ეს იყო თბილისის “დინამოს” მიერ საკავშირო ჩემპიონატებში გატანილი “საიუბილეო”, 1300-ე გოლი და, ვფიქრობთ, უკეთეს საჩუქარს ვერავინ ინატრებდა - 1:0.

ეს იყო დასაწყისი. მე-10 წუთზე კი კიეველთა კარი მორიგი ხიფათის წინაშე აღმოჩნდა: გ. ნოდია, რომელიც მინდვრის სიღრმიდან შეიჭრა საჯარიმო მოედანში, ბანიკოვის პირისპირ აღმოჩნდა: უფრო ხელსაყრელი მომენტი კარის ასაღებად იშვიათად იქმნება და როცა ფორვარდი უკანასკნელ მოძრაობას ასრულებდა ბურთის დასარტყმელად, მას ფეხი გამოუდეს და წააქციეს. კიეველებს სხვა აღარაფერი შეეძლოთ.

პენალტი?

არა! კაზაკოვმა ხელით აჩვენა - არაფერი მომხდარა, განაგრძეთ თამაშიო. ძნელი სათქმელია, რომელი წესებით სარგებლობდა ამ დროს არბიტრი. იმ წესით, რომელიც ახლა მოქმედებს საერთაშორისო ფეხბურთში, ეს პენალტია. ეტყობა, მსაჯი “დაიბნა” და კარგად ვერ გაარჩია ის, რაც კიეველთა კარის წინ მოხდა.

სტუმრებმა შვება იგრძნეს და კონტრშეტევაზე გადავიდნენ. ამ შეტევას არ ჰქონია ისეთი სიმძაფრე, რომ თბილისელებს რაიმე საშიშროება ეგრძნოთ. უბრალოდ, ბურთმა საჯარიმო მოედნის სიახლოვეს გადმოინაცვლა. და მაინც, აქ დაშვებულ იქნა შეცდომა, რომელმაც ჩემპიონს საშუალება მისცა ანგარიში გაეთანაბრებინა. მარჯვნიდან მოწოდებული ბურთი მიდიოდა იქ, სადაც ჭელიძე, ცხოვრებოვი და ურუშაძე იყვნენ. სრულიად მარტივ სიტუაციაში, როცა მცველებმა თამაშის საშუალება მისცეს მეკარეს, მან უკვე აღებული ბურთი პუჩაჩს დაუთმო და ამ უკანასკნელმა მყისვე გაიტანა გოლი ცარიელ კარში - 1:1.

ეს იყო დასანანი გოლი, მაგრამ კიეველებმა იგი წესების სრული დაცვით გაიტანეს და ქულაც გადაარჩინეს. შემდგომში, განსაკუთრებით მეორე ტაიმში,

თამაშის სადავეები მთლიანად თბილისის “დინამოს” ეკუთვნის. ჩემპიონს, რომელიც თითქმის მთელი გუნდით იცავდა თავს, ბედიც წყალობდა. უბრალოდ, იგი გადარჩა.

ბ. ქორქია.

“ლელო”, 6 ივლისი, 1968 წ.